

Teplá Vltava a Mrtvý luh

Foto: Mgr. Dana Zývalová

O šumavské vodě

Kdo na toulkách Šumavou sejde z cesty, zjistí, že bez pořádných bot se neobejde. Bývá tu totiž zatraceně mokro díky nespočetnému množství pramenišť, rašeliníšť, potůčků i dravých řek. Svou polohou ve středu Evropy posílají šumavské hory vodu do dvou světových směrů – k Severnímu a k Černému moři. Zůstaňme ale na Šumavě, je tady toho spousta ke zkoumání a obdivu. Mokřady zadržují vodu v krajině, hostí vzácné rostliny a živočichy a v podobě rašeliníšť ukazují krajinu z konce doby ledové. Pozoruhodnosti nabízejí i řeky a potoky.

1. úkol: Najděte zvířátka a rostlinky ve svých domovech. Pokud jste je našli, vybarvěte u nich kolečka příslušnou barvou.

RAŠELINIŠTĚ

žlutásek borůvkový, ledňáček říční, volavka popelavá, písek obecný, pstruh obecný, modrásek stříbroskrvný, ještěrka živorodá, lipan podhorní, zmijs obecná, tetřívka obecná, užovka obojková

RAŠELINIŠTĚ (continued)

čolek horský, užovka obojková, datlík tříprstý, kachna divoká, slepýš křehký, čolek obecný, čáp černý, konipas horský

2. úkol: Dosadte písmenka do názvů rostlin z podmáčených stanovišť. Napoví vám barvy jejich částí.

ST _ Č K
P _ TO _ Í

O O _ EC
I R O _ ISTÝ

_ CHOP R
P _ CHV _ _

RD _ S O
_ Í KO _ N

MOCH _
B H _ Í

K _ TE
SIB _ S Ý

AR R ATÝ
A HAD NA
O OSA L
E ČN
Š C Ý
IŘ SU N
O ŘE BIN

Soutok Vydry a Křemelné – vznik Otavy, foto: Vladislav Hošek

Milé děti, čas nám přinesl jaro a před ním i nový letopočet – rok 2021. Pro Šumavu toto číslo znamená 30. narozeniny národního parku. Pojďme si při oslavě výročí připomenout přírodní krásy, které pro nás NP Šumava má. Jaro znamená znovuzrození a svěžest. A s tím souvisí voda, proto začneme „od pramene“.

3. úkol: Dosadte písmenka od obrázků k odpovídajícím popiskům. Zjistíte, jak řeka „meandruje“ a mění krajinu.

1. Rovný tok se postupně zvlňuje.
2. Řeka vymílá břeh, vzniká meandr (oblina, v níž se řeka točí o více než 180°).
3. Řeka si krátí (proráží) cestu.
4. Řeka ukládá materiál do volných míst.
5. Vzniká slepé (odříznuté) rameno.
6. Slepé rameno se postupně zazemňuje.

A

B

C

D

E

F

Význam zakroucených vodních toků je ukryt v následující tajence:

KROU TÍ C Í S E P O T O K Y A Ř E K Y Z P O M A L U J Í O D T O K V O D Y Z K R A J I N Y A J S O B R A N O U P R O T I S U C H U . V Z Á K R U T E C H N Ě M A B Ě Ž I V O T N Í P R O S T O R S P O U S T A D R U H C H R O S T L I N A Ž I V O Č I C H Ů

4. úkol: V každé čtveřici se ukrývá jedno zvířátko, které nežije u vody. Kdopak to je?

los evropský bobr evropský vydra říční jelen evropský	vážka čárkovaná šídlo síťinové jepice sporožilná	čmelák zemní datlík tříprstý kachna divoká čáp černý	SAVCI HMYZ OBOŽIVELNÍCI A PLAZI PTÁCI

5. úkol: Najdou zvířátka v rašeliníšti svá jména a cestu ke skřítku Rašeliníčkovi?

Labels: mšička horská, lovčík, střevliček, mravenec rašelinný, skokan hnědý

6. úkol: Kudy tečou uvedené šumavské řeky? Dosadte do mapky písmenka.

A. Čeňkova Pila
B. Lipno
C. Strakonice
D. Vodňany
E. Vimperk
F. České Budějovice
G. Horažďovice
H. Mrtvý luh
I. Putim
J. Sušice
K. Zvíkovské Podhradí
L. Haidmühle (Německo)

Sparávná řešení: 2. ÚKOL - starček, potoční, orobinec sířelový, suchopýr, pochopýr, pochvatý, řádeno hadí kořen, mochna bahenní, kosatec sířelový; 3. ÚKOL - A, 2E, 4D, 5C, 6B, tajemka; Kroucí se potoky a řeky zpomalují odtok vody z krajiny a jsou obranou proti suchu. Vzdákrutech ve vodě, na březích najde životní prostor spousta druhů rostlin a živočichů. 4. ÚKOL - jelen, čmelák, slepýš a datlík; 6. ÚKOL - G, 2C, 3K, 4J, 5A, 6E, 7I, 8D, 9F, 10H, 11L, 12B. Ilustrace: MUDr. Pavel Procházka, Ing. Alena Fraňková; Fotografie: Mgr. Dana Zývalová, Vladislav Hošek; Příprava: Mgr. Stanislav Čtyřhlav; Sazba a zlom: Mgr. Václav Hrabá.